

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Життєвий світ українського козацтва

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету історії та
міжнародних відносин
Ольга МАКЛЮК
« 20 » серпня 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЖИТТЄВИЙ СВІТ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

підготовки бакалавра
денної та заочної форм здобуття освіти
циклу вільного вибору студентів в межах спеціальності
освітньо-професійна програма Діджитал-історія, Історія та політика, Історія
спеціальності 032 Історія та археологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

ВИКЛАДАЧ: Лях Сергій Романович, д.і.н., професор кафедри давньої і нової історії
України та методики навчання історії

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри давньої і нової історії
України та методики навчання історії

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2024 р.
Завідувач кафедри давньої і нової історії
України та методики навчання історії

Галина ТУРЧЕНКО

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: s_lyakh@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: 061-228-76-32

Інші засоби зв'язку: Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram – за вибором викладача

Кафедра: давньої та нової історії України і методики навчання історії
(5-й корпус ЗНУ, ауд. 319, тел. 061-228-76-32)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Життєвий світ українського козацтва» є презентація доби української козащини за допомогою новітніх методів культурно-історичної антропології і історії повсякденності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Життєвий світ українського козацтва» є:

- на різноманітному козакознавчому матеріалі продемонструвати погляд на історію українського козацтва як на історію людей (а не обставин, причин, передумов, принципів, ідеологій чи структур);
- наповнити конкретно-історичним змістом поняття «козакування», «козацька доля», «козацький характер», «лицарство»;
- подати приклади історичних реконструкцій козацького громадського, військового, матеріального та духовного побуту.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	7-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год.	
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	10 год.	
Самостійна робота	60 год.	
Консультації	<i>особисті – понеділок, з 11:00 до 13:00, п'ятниця, з 14-30 до 16-00, 5-й корпус, ауд. 319; дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1075	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ФК10. Знання концептуальних основ, змісту й пізнавальних підходів фундаментальних і спеціальних історичних та громадянознавчих дисциплін. Розуміння основних концепцій, парадигм, теорій історичної науки та громадянознавства.	Проблемна лекція. Самостійне опрацювання монографічної літератури і наукової періодики. Семінарські заняття.	Індивідуальне творче завдання. Співбесіда.
ФК11. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки та громадянознавства, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.	Теоретичний огляд на лекції.	Тестування.
ФК13. Здатність здійснювати критичний аналіз історичних джерел й інформаційних ресурсів та використовувати їх у професійній діяльності.	Семінарські заняття.	Есе. Наукова дискусія.
ПРН7. Застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності, оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.	Семінарські заняття. Навчальний круглий стіл.	Тестування.
ПРН15. Знати і аналізувати сучасні наукові дослідження з проблем громадянознавства, вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та імплементувати знання у навчальну і практичну діяльність. Характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно оперувати спеціальною термінологією.	Самостійне опрацювання монографічної літератури з подальшою співбесідою. Гугл-опитування.	Залік.

ПРН17. Працювати з історичними джерелами, інтегрувати їх у зміст навчання історії та громадянства, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань.	Консультація.	Індивідуальне творче завдання. Курсова робота.
---	---------------	---

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. КОНЦЕПТ КОЗАЦТВА І ОБРАЗ КОЗАКА В ІСТОРІОГРАФІЇ, ЛІТЕРАТУРІ ТА ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ

Тема 1. Пошук наукової парадигми.

Історіографічні напрями, наукові школи, стилі в козакознавстві. Стереотипи в сучасних інтерпретаціях історії козацтва: героїзація козацтва; козацтво як антагоніст шляхти; козацтво як антагоніст мусульманського світу; козацтво як захисник інтересів селянства.

Тема 2. Відображення козацтва в художній літературі, образотворчому мистецтві та кінематографі.

Образ козацтва в Романі П.Куліша “Чорна рада”.

Відображення козацтва в образотворчому мистецтві. Народні картини «Козак Мамай». Козацька старшина в творах XVII-XVIII ст. Образ козацтва в мистецтві XIX ст. Образ козацтва в мистецтві XX ст. Портретна галерея Літопису Величка. Ілюстрації «Літописної оповіді про Малу Росію» О.Рігельмана. Народні картини «Козак Мамай». Козацька старшина в портретах XVII-XVIII ст. Прижиттєві портрети Б.Хмельницького. Образ Б.Хмельницького в образотворчому мистецтві XIX-XX ст. Козацтво і Гетьманщина в живописних творах Т.Г.Шевченка. Пам’ятник Б.Хмельницькому у Києві (М.Й.Мікешин). О.Сластіон – співець козацької історії. Козакіана І.Ю.Рєпіна. Героїка українського козацтва в творах О.О.Мурашка. Козацький світ на полотнах С.І.Васильківського. Образотворча козацька енциклопедія М.С.Самокиша. О.Г.Сластіон. Козацтво в творчості І.С.Їжакевича. Козацька тематика в творчості А.І.Манастирського. Картина Ф.С.Красицького «Гість із Запоріжжя».

Образ козацтва в українському кінематографі. Провідні риси козацького характеру. Художні засоби створення образу козака. Містика в мистецтві і в соціальній реальності.

Змістовий модуль 2. КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ КОЗАЦЬКИХ СПІЛЬНОТ

Тема 3. Зовнішній вигляд. Імідж.

Антропологічний тип: статура, хода, жестикуляція. Атрибути козацької зовнішності: шабля, кінь, люлька. Елементи козацького дрес-коду: пояс, шапка, оселедець.

Іконографія у допомозі реконструкції козацького іміджевого типу. Картуші карт Г.Боплана у виконанні В.Гондіуса. Гравюри А.Вестерфельда. Козацько-старшинські «парсуни» XVII-XVIII ст.

Тема 4. Бойове мистецтво.

Реконструкція бойового мистецтва козаків. Бойове мистецтво «Спас». Фехтування. Прийоми володіння шаблею. Прийоми володіння списом.

Реконструкції козацьких фортець: «Січ» на Хортиці; Батурин.
 Меморіали: поле Берестецької битви; Суботів.
 Прикордонна служба. Роз'їзд. Бекет.
 Виклик на герць. Кпини.

Тема 5. Життєві стратегії козаків і покозаченого населення.

Що значить бути козаком. Що таке козакування як доля.
 Боротьба за соціальний статус. Козацький реєстр. Козацький присуд. Козацька станція.
 Господарські форми. Козацький хутір. Козацький зимівник.
 Норми звичаєвого права. Злочини і покарання.
 Січове життя запорожців.

Тема 6. Ментальність.

Риси козацького менталітету. Лицарський кодекс козацтва як один з аспектів козацького менталітету. Шляхи формування, збереження і передачі лицарського кодексу козацтва. Порушення лицарського кодексу козаками.

Козацькі прізвища і прізвиська.
 Козацький гумор. Козацькі жарти, розиграші, глузування.
 Роль козацтва в формуванні світогляду і ментальності українського народу.
 Обрядовість у козацькому середовищі. Обряд ініціації. Побратимство.
 Козацькі некрополі.

Тема 7. Віра і церква в духовному житті українського козацтва.

Місце релігійних гасел в суспільно-політичних рухах і проектах козацтва. Ставлення козацтва до церкви і духовенства. Матеріальна підтримка церкви козаками.

Особливості релігійності козаків. Специфіка богослужіння на Січі. «Дикі попи» на Запоріжжі. Козацькі монастирі і скити.

Військові мотиви в поховальному обряді.

Тема 8. Музична культура козацького соціуму.

Кобзарство.

Реконструкції старовинних козацьких наспівів (гурт «Хорея козацька» Тараса Компаніченка).

Козацькі розваги.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом: лекції - щотижня, семінари - 1 раз на 2 тижні
		о/д.ф.	з.ф.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Лекція 1	Тема: Пошук наукової парадигми в козакознавстві	2		Тиждень 1
Лекція 2	Тема: Сучасний стан козакознавства.	2		Тиждень 2

Семінарське заняття 1	Тема: «Козацький міф» та його сучасні критики.	2		Тиждень 2
Самостійна робота	Укладання бібліографії.			Тиждень 2
Лекція 3	Тема: Українське козацтво в Public History	2		Тиждень 3
Самостійна робота	Есе на тему «Репрезентація історії українського козацтва в діалогах Віталія Ляски «Без брому».			Тиждень 3
Лекція 4	Тема: Відображення козацтва в художній літературі,	2		Тиждень 4
Семінарське заняття 2	Тема: Історико-антропологічні підходи в сучасному козакознавстві.	2		Тиждень 4
Самостійна робота	Написання індивідуальної творчої роботи			Тиждень 4
Лекція 5	Тема: Образоворча козакіана.	2		Тиждень 5
Самостійна робота	Підготовка презентації на тему «Іконографія козацтва XVI–XVIII ст.».			Тиждень 5
Лекція 6	Тема: Кінематографічнв козакіана.	2		Тиждень 6
Семінарське заняття 3	Тема: Відображення козацтва в образотворчому мистецтві.	2		Тиждень 6
Самостійна робота	Підготовка презентації на тему «Образ козацтва в академічному живописі XIX–XX ст.».			Тиждень 6
Лекція 7	Тема: Козацька ментальність	2		Тиждень 7
Самостійна робота	Написання есе на тему «Історіософський аналіз кінофільму «Пропала грамота».			Тиждень 7
Лекція 8	Тема: Сучасні реконструкції козацького бойового мистецтва	2		Тиждень 8
Семінарське заняття 4	Тема: Сучасні реконструкції козацького матеріального побуту.	2		Тиждень 8
Самостійна робота	Захист індивідуальних творчих робіт: навчальний круглий стіл			Тиждень 8
Лекція 9	Тема: Зовнішній вигляд, імідж і габітус козака.	2		Тиждень 9
Лекція 10	Тема: Музична культура козацького соціуму.	2		Тиждень 10
Семінарське заняття 5	Тема: Сучасні реконструкції козацької музичної культури.	2		Тиждень 10

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Поточний контроль				
Семінарське заняття 1	Дискусія Інтерпретація джерел Рецензування	«Козацький міф» та його сучасні критики.	Вміння працювати з історичними джерелами, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань. <i>Тиждень 2</i>	5
Укладання бібліографії.	Письмова робота	Актуальні питання козакознавства.	Знання концептуальних основ, змісту й пізнавальних підходів. Розуміння основних концепцій, парадигм, теорій. Здатність визначати власну позицію щодо суперечливих питань. <i>Тиждень 2</i>	5
Есе	Письмова робота	«Репрезентація історії українського козацтва в діалогах Віталія Ляски «Без брому».	Знання фахової літератури. Вміння визначати власну позицію щодо суперечливих питань. <i>Тиждень 3</i>	5
Семінарське заняття 2	Дискусія Інтерпретація джерел Рецензування	Історико- антропологічні підходи в сучасному козакознавстві.	Вміння працювати з історичними джерелами, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань. <i>Тиждень 4</i>	5
Індивідуальне творче завдання	Письмова робота	Концептуальні змагання щодо підходів у дослідженні і представленні історії українського козацтва.	Знання концептуальних основ, змісту й пізнавальних підходів. Розуміння основних концепцій, парадигм, теорій. Здатність визначати	5

			власну позицію щодо суперечливих питань. <i>Тиждень 4</i>	
Підготовка презентації	Захист презентації	Іконографія козацтва XVI–XVIII ст.	Володіння методикою аналізу образотворчого матеріалу. Знання історичного контексту. Спілкування з аудиторією. <i>Тиждень 5</i>	5
Семінарське заняття 3	Дискусія Інтерпретація джерел Рецензування	Відображення козацтва в образотворчому мистецтві.	Вміння працювати з історичними джерелами, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань. <i>Тиждень 6</i>	5
Підготовка презентації	Захист презентації	«Образ козацтва в академічному живописі XIX–XX ст.»	Володіння методикою аналізу образотворчого матеріалу. Знання історичного контексту. Спілкування з аудиторією. <i>Тиждень 6</i>	5
Есе	Письмова робота	Історіософський аналіз кінофільму «Пропала грамота».	Знання фахової літератури. Вміння визначати власну позицію щодо суперечливих питань. <i>Тиждень 7</i>	5
Семінарське заняття 4	Дискусія Інтерпретація джерел Рецензування	Сучасні реконструкції козацького матеріального побуту.	Вміння працювати з історичними джерелами, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань. <i>Тиждень 8</i>	5
Захист індивідуальних творчих робіт	Навчальний круглий стіл	Концептуальні підходи в сучасному козакознавстві.	Вміння працювати в команді <i>Тиждень 8</i>	5
Семінарське	Дискусія	Сучасні реконструкції	Вміння працювати з	5

заняття 5	Інтерпретація джерел Рецензування	козацької музичної культури.	історичними джерелами, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань. <i>Тиждень 10</i>	
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: виконання тесту на платформі Moodle.	Історія повсякденності українського козацтва у фактах і образах.	Див. Програму підготовки до заліку https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=1075	20
	Практичне завдання: виконання тесту на платформі Moodle.	Розробка дизайну історичної репрезентації	Див. Програму підготовки до екзамену https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=1075	20
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Залік
A	90 – 60	Зараховано
B	85 – 89	
C	75 – 84	
D	70 – 74	
E	60 – 69	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Боплан Г. Опис України. Київ: Наукова думка, 1990. 256 с.
2. Дзюба О. Інтер'єр та мода як ознаки стилю життя козацької старшини XVIII ст. *Соціум: Альманах соціальної історії*. Вип.11–12. Київ, 2015. С.317–329.

3. Задунайський В. Козацько-лицарське мистецтво – сутність української козацької спадщини. *Донецький вісник НТШ*. Донецьк, 2001. № 5. С.41–45.
4. Історичні витоки козацького роду в Україні: Матеріали Всеукраїнської наук.-практ. Конф. Вінниця, 2004. Ч.6: Козацтво в літературі та мистецтві. 48 с. URL: <https://library.vn.ua/https://library.vn.ua/>
5. Історія українського козацтва. Нариси: У 2 томах / Редкол.: В.А. Смолій (відп.ред.) та ін. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006–2007.
6. Ковалевська О. Зображення крізь віки: іконографія козацької старшини XVII–XVIII ст. Київ: Інститут історії України НАН України, 2014.
7. Кривошея В.В. Козацька еліта Гетьманщини. Київ: ІШЕНД НАНУ, 2008. 452 с.
8. Косміна О. Вбрання української еліти XVII–XVIII. *Соціум: Альманах соціальної історії*. Вип.11–12. Київ, 2015. С.330–364.
9. Лиман І. Церква в духовному світі запорозького козацтва. Запоріжжя: РА "Тандем-У", 1997. 61 с.
10. Сас П. «Мушкет-сіромаха» і «Шабля-сваха»: соціально-психологічні установки, соціокультурні орієнтації та моделі поведінки запорозьких козаків (80-ті рр. XVI – початок XVII ст. *Соціум. Альманах соціальної історії*. Вип.1. С.55–76.
11. Свешніков І.К. Битва під Берестечком. Львів: Слово, 1993. 295 с.
12. Сердюк І. Маленький дорослий: Дитина й дитинство в Гетьманщині XVIII ст. Київ: К.І.С., 2018. 456 с.
13. Славутич Є.В. Військовий костюм в Українській козацькій державі: уніформологічний словник. Київ: Інститут історії України НАН України, 2012. 171 с.
14. Сокирко О. Кулінарна мандрівка в Гетьманщину: Секрети й таємниці староукраїнської кухні середини XVII – XVIII ст. Київ: Темпора, 2021. 272 с.
15. Таїрова-Яковлева Т. Повсякдення, дозвілля і традиції козацької еліти Гетьманщини. Київ: ТОВ «Видавництво "КЛІО"», 2017.
16. Тоїчкін Д.В. Козацька шабля XVII–XVIII ст.: історико-зброярче дослідження. Київ: Стилос, 2007. 368 с.
17. Українське козацтво: Мала енциклопедія. Київ: Генеза; Запоріжжя: Прем'єр, 2006.
18. Фігурний Ю.С. Історичні витоки українського лицарства: Нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військово мистецтво в українознавчому вимірі. Київ: Видавничий дім "Стилос", 2004. 308 с.
19. Яворницький Д. Історія запорізьких козаків. Львів: Світ, 1990. Т.1. 316 с.

Інформаційні ресурси

1. Інститут історії України НАН України. – <http://www.history.org.ua>
2. Ізборник. – <http://litopys.org.ua/>
3. Національний університет «Острозька академія» – history@uosa.uar.net
4. ННБУ ім. Вернадського – <http://www.nbu.gov.ua/>
5. historians.in.ua – український науковий історичний веб-портал.
6. Сайт Українського інституту національної пам'яті: <http://memory.gov.ua/holodomorcommemoration-news>.

7. Регуляції і політики курсу

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є *CE3N Moodle*.

Культура користування інформацією

Історик зобов'язаний знати походження інформації, якою він користується. Тому від студентських років він повинен виробляти звичку знати і зазначати імена авторів, їх творчу

біографію, точні назви творів, назви документів і інших історичних джерел.

Інтернет повинен розглядатися як один з носіїв інформації (в тому числі шкідливої), а не як джерело знань.

Академічна доброчесність

Справа не лише в засудженні крадіжок. Проблема є глибшою: плагіат – це ворог самостійного пошуку. А саме здатність самостійно продукувати ідеї і сюжети є головною і найціннішою рисою професійного історика.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y cds571a>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ЖИТТЄВИЙ СВІТ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони).
Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>